

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Motionärerna föreslår ett effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsstyrelsens motivering

Stockholms läns landsting har god ordning och reda i sin ekonomi. Sju år i rad har landstingsfullmäktige antagit en budget i balans och ett överskott har genererats. Därför har vi haft möjlighet att göra stora investeringar i sjukvården och kollektivtrafiken utan att höja skatten.

Skattebetalarnas pengar ska användas försiktigt och effektivt. Ända sedan Alliansen fick ansvaret för Stockholms läns landsting pågår ett medvetet och systematiskt arbete för att göra alla landstingets verksamheter mer kostnadsmedvetna. De fleråriga avtalen med sjukhusen, som har medfört en dramatisk förbättring av sjukhusens budgethållning, är ett framgångsrikt exempel.

Stora organisationer som Stockholms läns landsting måste ständigt se över och förbättra sina rutiner för att få bästa möjliga resultat av de tillgängliga resurserna. Därför har Alliansen de senaste åren beslutat om sparbetning på central administration och krav på effektivisering. En kommission av det slaget som motionären föreslår skulle inte bidra med något ytterligare. Det finns tvärt emot en risk att landstingets effektivitet skulle sjunka om man tillsatte

alla de ”effektivitetskommissioner”, ”kriskommissioner” och parlamentariska arbetsgrupper som motionären i olika sammanhang föreslagit.

I landstingsfullmäktiges uppdrag i budget för 2013 har landstingsstyrelsen fått i uppdrag att fatta beslut om ett system för att mäta effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvårdsnämnden arbetar nu med att utveckla ersättningssystem utifrån diagnoser. Bland annat ska man lättare kunna utveckla stödfunktioner som beskrivningssystem, registreringsstandarder, informationsförsörjning och validerade kvalitetsmått som hälsoutfall. Utfallsbaserad ersättning och värdebaserad ersättning, det vill säga att ersättningen sätts utifrån diagnoser och inte utifrån besök, har rönt stort intresse från internationellt håll eftersom forskningen ligger i den absoluta forskningsfronten.

På trafikområdet har en stor omorganisation genomförts inom AB Storstockholms lokaltrafik (SL) den 1 maj 2011. Hela syftet med omorganisationen ska förstås utifrån en tidigare översyn som hade tre mål; tydliggöra styrningen, utveckla ledarskapet och effektivisera arbetssättet. När det gäller SL:s arbete med att säkra en välfungerande uppföljning av avtal och affärsrelationer ger den nya trafikslagsindelade organisationen betydligt bättre förutsättningar. Det pågår ett intensivt arbete med frågor avseende systematik och kompetens. Rutiner och arbetsbeskrivningar avseende ledningsrapportering, internkontrollplanen samt uppföljningen av trafikavtalens ekonomi och kvalitet har uppdaterats.

Även på trafikområdet bedrivs ett medvetet arbete för att öka effektiviteten, vilket också gör att det inte finns behov av att ytterligare åtgärder utöver det som sker hos SL och inom landstingsstyrelsens förvaltnings ekonomiavdelning.

Samtliga bolag, styrelser och nämnder har ett eget särskilt ansvar att verka för att minska administrativa kostnader och öka effektiviteten. Varje verksamhetsområde måste identifiera åtgärder och förändringar som är meningsfulla för just den verksamheten.

Sammantaget har Stockholms läns landsting en god ekonomisk ordning och ett tydligt fokus på ordning och reda i finanserna. Oberoende bedömare anser att den finansiella ställningen är stark och det ekonomiska arbetet är gott. Det är positiva besked för den som vill se ett effektivt användande av och sparsamhet med skattebetalarnas pengar.

Beslutsunderlag

1. Landstingsstyrelsens ojusterade protokollsutdrag från sammanträde den 13 november 2011 § 208. Muntlig reservation anfördes av S-ledamöterna. Protokollet justeras den 27 november 2012.
2. Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 11 juli 2012
3. Motion 2012:1
4. Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 19 juni 2012 § 7, med muntlig reservation av S-ledamöterna
5. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 21 maj 2012
6. Trafiknämndens protokollsutdrag den 19 juni 2012 § 98, med S-ledamöternas reservation
7. Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 24 maj 2012

Datum för justering: 2012-11-27

Datum för anslag: 2012-11-28

§ 208

Motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

LS 1202-0281

Landstingsrådsberedningens skrivelse den 10 oktober 2012 med yttranden från hälso- och sjukvårdsnämnden respektive trafiknämnden den 19 juni och stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 11 juli 2012.

Följande yrkanden framfördes

dels bifall till landstingsrådsberedningens förslag
dels av S-ledamöterna om bifall till motionen.

Ordföranden ställde propositioner om bifall till dessa yrkanden och fann att styrelsen antagit landstingsrådsberedningens förslag.

Landstingsstyrelsen beslutade således föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad enligt landstingsrådsberedningens förslag.

S-ledamöterna anförde *reservation* mot landstingsstyrelsens beslut till förmån för sitt förslag.

Vid protokollet

Anna-Britt Weiss

Exp till:
Landstingsfullmäktige
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Trafiknämnden

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-07-11

LS 1202-0281

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting 2012 -07- 11 Dnr. LS/202-0281
--

Rebel I

Yttrande över motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar**Ärendebeskrivning**

Motionen föreslår att landstingsfullmäktige ska besluta om åtgärder som ska öka den ekonomiska effektiviteten i landstingets verksamheter.

Beslutsunderlag

Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 11 juli 2012
Motion 2012:1
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 19 juni 2012
Trafiknämndens protokollsutdrag den 19 juni 2012
S-ledamöternas förslag till beslut den 19 juni 2012
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 21 maj 2012
Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 24 maj 2012

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Motionärerna menar att landstinget slösar bort skattepengar på en överdimensionerad byråkrati, dyra konsulter, dålig kvalitetskontroll och uselt genomförda upphandlingar. Enligt motionärerna måste ett mer målmedvetet arbete startas för att effektivisera all landstingsverksamhet; smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anger i sitt yttrande det i landstingets budget för 2013 finns ett uppdrag till landstingsstyrelsen om att fatta beslut om mått för att mäta effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen delar motionärernas uppfattning att det i vissa fall kan vara lämpligt att pröva ett system med ersättning utifrån hela diagnoser. De har på olika sätt arbetat och kommer att arbeta utifrån detta för att förstärka kunskapen för att mer systematiskt kunna utveckla stödfunktioner som beskrivningssystem, registreringsstandarder, informationsförsörjning och validerade kvalitetsmått som hälsoutfall med mera. Utfallsbaserad ersättning och värdebaserad ersättning, vilka ingår i några av de projekt som pågår inom landstinget har rönt stort intresse från internationellt håll eftersom forskningen ligger i den absoluta forskningsfronten. Viktigt arbete pågår varför det inte finns skäl att utöver detta tillsätta en effektivitetskommission.

Trafiknämndens förvaltning anger i sitt yttrande att AB Storstockholms lokaltrafik (SL) genomförde en stor omorganisation den 1 maj 2011. Omorganisationen hade föregåtts av en omfattande översyn som hade tre mål; tydliggöra styrningen, utveckla ledarskapet och effektivisera arbetssättet. När det gäller SL:s arbete med att säkra en välfungerande uppföljning av avtal och affärsrelationer ger den nya trafikslagsindelade organisationen betydligt bättre förutsättningar. Det pågår ett intensivt arbete med frågor avseende systematik och kompetens. Rutiner och arbetsbeskrivningar avseende ledningsrapportering, internkontrollplanen samt uppföljningen av trafikavtalens ekonomi och kvalitet har uppdaterats.

SL redovisar i sitt yttrande flera åtgärder som vidtagits i syfte att förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen. I dagsläget finns det alltså inte behov av att ytterligare åtgärder utöver det som sker hos SL och inom landstingsstyrelsens förvaltnings ekonomiavdelning.

Samtliga förvaltningar och bolag har ett eget särskilt ansvar att verka för att minska administrativa kostnader. Inom ramen för respektive verksamhet – med beaktande av budgetramarna – måste arbetet ske för att identifiera åtgärder och förändringar som är meningsfulla för just den verksamheten.

Med hänvisning till ovanstående samt de yttranden som hälso- och sjukvårdsförvaltningen och trafiknämndens förvaltning har lämnat anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Anne Rundquist
Stf förvaltningschef

Stockholms läns landsting

Ankom Stockholms läns landsting
2012-02-14
Dnr. LS 1202-0281

MOTION
2012-02-09

Rotel I

2012:1

Motion av Helene Hellmark Knutsson m.fl. om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Idag ser vi hur skattepengarna i landstinget slösas bort på en överdimensionerad byråkrati, dyra konsulter, dålig kvalitetskontroll och uselt genomförda upphandlingar. Dessutom har förekommit i vårt landsting att skattebetalarnas egendom sålts till kraftigt underpris utan konkurrens. Denna utveckling måste brytas, så att skattebetalarna får ut mer och bättre vård och kollektivtrafik för sina skatte kronor.

Varje bortslösad skatte krona är oacceptabel och i praktiken en stöld från folket. Landstingets pengar måste gå till ökad kvalitet i sjukvården och kollektivtrafiken. Socialdemokraterna anser att vi aldrig ska ta ut mer skatt än vad som krävs för att klara en jämlik, generell välfärd av högsta kvalitet. Det är hög tid för tydliga politiska politik för att öka effektiviteten i både sjukvården och kollektivtrafiken, minskar landstingets administrativa kostnader och sätter stopp för såväl fusk som privat rofferi på skattebetalarnas bekostnad.

Ett mer målmedvetet arbete måste startas för att effektivisera all landstingsverksamhet i syfte att få ut mer kvalitet för skattebetalarnas pengar. Genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap finns en stor potential till förbättrad effektivitet inom såväl hälso- och sjukvården som inom kollektivtrafiken.

Inom trafikverksamheten slösas idag avsevärda belopp bort av skattebetalarnas pengar. Inom till exempel projektet Spårväg City, samlad upprustning Roslagsbanan, trygghetsprojektet och SL-access har uppmärksammas stora brister i styrning och intern kontroll, vilka utförligt granskats och kritiserats av landstingets revisorer. Bristerna har bl.a. tagit sig uttryck i omfattande ekonomiska avvikelser och bristande kontroll. Enlig en preliminär bedömning bedömer revisorerna att den interna styrningen och kontrollen försämrats ytterligare under 2011 då flera tidigare rekommendationer inte genomförts och nya iakttagelser snarare har påverkat bedömningen negativt. Sammantaget finns ett anmärkningsvärt stort underskott i AB SL de två senaste åren.

Det är så illa att produktiviteten inom kollektivtrafiken sjunker. Skattebetalarna får alltså ut allt mindre för insatta skattepengar i kollektivtrafiken. SL:s produktivitet minskar oavsett om man mäter i fasta priser, löpande priser och helt oberoende av om man mäter i produktionskostnad per personkilometer (d.v.s. antalet resenärer per sträcka) eller sittplatskilometer (d.v.s. antalet sittplatser per sträcka). För 2010 innebar

det ett produktivitetsfall med upp till 7,6 procent mätt i fasta priser per sittplatskilometer. Även mätt som nettokostnad per personkilometer, där hänsyn tas till ökade biljettintäkter, så minskar produktiviteten. Jämfört med 2009 har nettokostnaden per personkilometer ökat.

Detta betyder att ökade kostnader inte har gett motsvarande ökning i form av fler betalande resenärer. Pengar satsas helt enkelt inte där de gör mest nytta. För att vända utvecklingen krävs en ordentlig genomgång av den interna kontrollen och styrningen inom trafikverksamheten. För att klara den nödvändiga utbyggnaden av kollektivtrafiken och öka andelen resenärer som åker kollektivt, är det oerhört centralt att varje krona i kollektivtrafiken satsas så att den gör största möjliga nytta. Det handlar om klara miljömålen och därmed ett gott liv även för kommande generationer.

Inom sjukvården finns stora ekonomiska effektivitetsvinster att hämta. Även här handlar det om att möta de växande behov som följer av demografiska skäl och för att se till att alla kan ges den bästa vården och ta del av de medicinska landvinningar som sker i allt snabbare takt.

För att öka effektiviteten i vården är ersättningssystemens utformning centrala. Socialdemokraterna tar därför ställning för en tydlig och långsiktig inriktning för att utveckla ersättningssystemen till vårdgivarna. Landstinget måste i fortsättningen successivt övergå till att betala för kvalitet och resultat och inte för produktion eller kostnader. Budgetsystemet måste ses över i grunden. Budgeten skall gå från att vara en detaljerad önskelista till att bestå av tidssatta mål med uppföljning.

Det betyder att landstinget steg för steg bör övergå till ett system med ersättning utifrån hela diagnoser. På så sätt fångas alla ingående delar av en behandling upp, till exempel; kirurgi, strålning, labb, röntgen läkemedel och rehabilitering.

Denna förnyelse av hälso- och sjukvården behöver involvera centrala aktörer i och utanför sjukvården som har både kunskaper att bidra med och ansvar för att öka effektiviteten i vården. Socialdemokraterna förslår att en *Effektivitetskommission* för sjukvården tillsätts med deltagande av profession, experter från akademien, representanter från läkemedelsindustrin, men också andra breda kompetenser inom näringsliv, fackföreningar, patientföreningar och förvaltning samt representanter från såväl den politiska majoriteten som oppositionen. Kommissionen kan med fördel innehålla utländsk expertis.

Även administrationen inom landstingets måste ses över och reduceras kraftigt. Landstingsstyrelsen borde få i uppdrag att inom ramen för sitt uppsiktsansvar initiera och följa att administrativa besparingar görs inom samtliga, bolag och nämnder.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

att tillsätta en *Effektivitetskommission* för sjukvården med deltagande av kvalificerade ledamöter med stor erfarenhet av hälso- och sjukvården och/eller goda kunskaper hur komplexa organisationer kan öka sin produktivitet

att starta ett arbete med att långsiktigt utveckla hälso- och sjukvårdens ersättningssystemen och sträva efter att övergå successivt till ersättning utifrån hela diagnoser och vårdens faktiska resultat

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillsammans med Trafiknämnden förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen inom trafikverksamheten enligt de rekommendationer som lämnats av landstingets revisorer

att uppdra till landstingsstyrelsen att minska de administrativa kostnaderna i samtliga bolag och förvaltningar samt löpande åiterrapportera arbetets fortskridande till landstingsfullmäktige.

Stockholm den 9 februari 2011

Helene Hellmark Knutsson

Erika Ullberg

Johan Sjölander

Dag Larsson

Lars Dahlberg

Nanna Wikholm

SAMMANTRÄDESDAG
2012-06-19

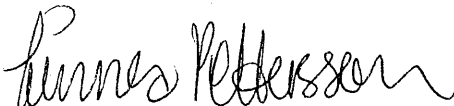
7/2012
§ 7

Reservation

S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag.

Vid protokollet
Linnea Pettersson

Rätt utdraget intygas

Linnea Pettersson

Expedieras till:
Landstingsstyrelsens förvaltning
Akten

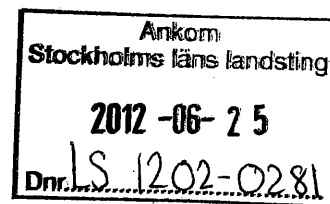
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-05-21

HSN 1202-0242

Handläggare:

Tore Johansson

Rakel I

Yttrande över motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-05-21
 Motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I motionen föreslår Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) att Landstingsfullmäktige ska besluta att

- tillsätta en Effektivitetskommission för sjukvården med deltagande av kvalificerade ledamöter med stor erfarenhet av hälso- och sjukvården och/eller goda kunskaper hur komplexa organisationer kan öka sin produktivitet
- starta ett arbete med att långsiktigt utveckla hälso- och sjukvårdens ersättningssystem och sträva efter att övergå successivt till ersättning utifrån hela diagnoser och vårdens faktiska resultat
- uppdra till Landstingsstyrelsen att tillsammans med Trafiknämnden förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen inom trafikverksamheten, enligt de rekommendationer som lämnats av landstingets revisorer

- uppdra till Landstingsstyrelsen att minska de administrativa kostnaderna i samtliga bolag och förvaltningar samt löpande återrapportera arbetets fortskridande till landstingsfullmäktige.

Av motionärernas fyra förslag föreslår förvaltningen att nämnden yttrar sig över de två första, då den tredje avser Trafiknämndens ansvarsområde och den fjärde riktar sig till Landstingsstyrelsen inom ramen för dess uppsiktsansvar.

I det första förslaget lyfter motionärerna fram behovet av ökad produktivitet och att en särskild effektivitetskommission tillsätts för ändamålet.

Behovet av ökad produktivitet och effektivitet är inför den kommande 10-årsperioden ännu påtagligare än tidigare vilket lyfts fram och analyseras i den uppdaterade *Framtidsplan för hälso- och sjukvården* som behandlas i samband med beslut om budget för 2013.

Den finansiella utmaningen kräver att effektiviteten och produktiviteten är i fokus vid utvecklingen av den framtida hälso- och sjukvården. Det innebär att det är centralt att mäta hur effektiviteten och produktiviteten utvecklas och att det råder en samsyn i verksamheterna om sättet att mäta effektiviteten och produktiviteten. För detta krävs att nya väl förankrade mål och mått utvecklas som speglar utvecklingen av effektiviteten och produktiviteten. Målen och måtten ska bli styrande och för detta krävs att de följs upp och att övriga styrinstrument, som till exempel ersättningsmodellerna, styr i enlighet med dessa mål och mått. För detta krävs väl utvecklade beskrivningssystem som också är nationella.

Målen och måtten ska mäta resultatet av de insatta resurserna i hälso- och sjukvårdens insatser. Vidare måste utveckling ske av hur effektiviteten och produktiviteten mäts och följs i produktionen, till exempel hur stor del av vårdpersonalens tid som ska ägnas åt patientkontakter, hur operationssalarna utnyttjas eller hur lång tid patienterna får vänta på olika steg i vårdprocessen.

Begreppen effektivitet, produktivitet och kapacitet är komplexa och inte alltid entydiga. Med effektivitet avses hur tillgängliga resurser utnyttjas på bästa sätt givet uppsatta mål, det vill säga hur nås önskvärt resultat givet tillgängliga resurser. Produktivitet däremot är ett snävare begrepp, som uttalar sig om utförda prestationer i förhållande till insatta resurser.

Produktivitet innebär att göra saker rätt, medan effektivitet även innebär att göra rätt saker på rätt sätt.

Att effektivitet tar hänsyn till måluppfyllelse innebär att alla hälso- och sjukvårdens mål bör speglas när vården följs upp ur ett effektivitetsperspektiv. Det betyder alltså att hälso- och sjukvården ska vara baserad på kunskap, ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, jämlik och levererad i rimlig tid. Produktiviteten tar begränsad hänsyn till hur kvaliteten i tjänsterna utvecklas – och är primärt ett kvantitativt mått som tittar på output i förhållande till input. Effektiviteten värderar resultatet av arbetet, vilket gör att det även beaktar kvaliteten.

Mot bakgrund av ovanstående finns i landstingets budget för 2013 ett uppdrag till Landstingsstyrelsen att fatta beslut om mått för att mäta effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården och utifrån dessa ange mål för utvecklingen av effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården.

I det andra förslaget föreslår motionärerna att ett arbete startas med att långsiktigt utveckla hälso- och sjukvårdens ersättningssystem och sträva efter att övergå successivt till ersättning utifrån hela diagnoser och vårdens faktiska resultat. Motionärerna förordar en successiv övergång till att betala för kvalitet och resultat och inte för produktion eller kostnader.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att det i vissa fall kan vara lämpligt att pröva ett system med ersättning utifrån hela diagnoser. Förvaltningen har på olika sätt arbetat och kommer att arbeta utifrån detta för att förstärka kunskapen för att mer systematiskt kunna utveckla stödfunktioner som beskrivningssystem, registreringsstandarder, informationsförsörjning och validerade kvalitetsmått som hälsoutfall med mera. Dock är detta ett relativt utforskat område och det bör beaktas att det är komplicerade processer som behöver utprövas. Kompatibilitet mellan system liksom mätbara målvariabler behöver testas, standardiseras och valideras med mera. Olika registerkällor kommer till användning, exempelvis landstingets Gemensamma Vårdregister (GVR), Statistiska centralbyrån, Försäkringskassan och nationella kvalitetsregister. Förvaltningen har för detta syfte hela tiden haft ett nära samarbete med berörd sjukvårdsprofession samt med forskningskompetens inom Karolinska Institutet, konsultföretag och med såväl nationella som internationella välrenommerade kompetenser. Utfallsbaserad ersättning och värdebaserad ersättning, vilka ingår i några av de projekt som pågår

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-05-21

HSN 1202-0242

inom landstinget har rönt stort intresse från internationellt håll eftersom frågeställningen ligger i den absoluta forskningsfronten.

Förvaltningen är idag involverad i flera utvecklingsprojekt som utgår från så kallade case management respektive disease management. Det rör ersättningsmodell för höft- och knäoperationer, ersättningsmodell för ryggkirurgi, ersättningsmodell för reumatoid artrit samt ersättningsmodell för diagnoser inom projektet aktiv hälsostyrning. Projekten har kommit olika långt. Gemensamt för dem alla är målsättningen att pröva episodbaserad ersättning med hälsoutfallsbaserad andel av totalersättningen till vårdgivarna.

Beträffande höft- och knäoperationer utgår en episodbaserad ersättning i form av ett paket som innehåller bedömningsbesök, operativt ingrepp, laboratorieundersökningar, röntgen, läkemedel och rehabilitering. Ersättningsmodellen har utvärderats av Karolinska Institutet och finns tillgänglig i en nyligen publicerad rapport *"Uppföljningsrapport vårdval höft- och knäprotesoperationer. Preliminär analys, slutsatser och rekommendationer."* Ett fortsatt utvecklingsarbete planeras nu utifrån hittills gjorda erfarenheter för att också pröva med en relativt stor andel utfallsbaserad ersättning. En kartläggning planeras också att initieras som har till syfte att klargöra inom vilka diagnoser och behovsgrupper de bästa förutsättningarna föreligger för att införa dessa nya ersättningsmodeller.

Modellen för höft- och knäoperationer var den första modellen i landet som innehöll en komplikationsgaranti. Vårdgivare är betalningsansvariga för en eventuell omoperation inom två år från primäroperationen om den senare gett upphov till undvikbara komplikationer. Denna garanti har lett till såväl en påtaglig kvalitetshöjning inom vården som lägre kostnader.

Erfarenheter från liknande modeller saknas i stor utsträckning. Det är därför ett grannliga arbete att forska fram ny kunskap och nödvändigt att hålla sig till vetenskaplig metodik för att säkra evidens och framgångsrik implementering. Den förändrade ersättningsgrunden, utfallsbaserad ersättning, innebär i sig en utmaning gentemot rådande system med beskrivningsunderlag, registerhantering, tekniska lösningar, utbildning, sekretess och integritetsfrågor med mera.

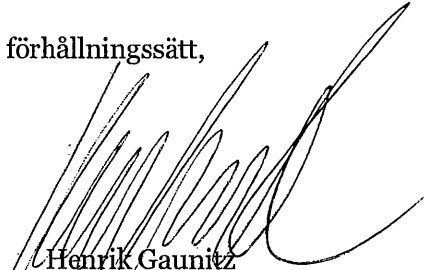
Därtill tillkommer behov av att säkra befintliga system för såväl lagenlig leverans av verksamhetsdata till nationella organ som ersättning via faktureringsystem till vårdgivarna, vilket fortsättningsvis måste fungera även då förändringar kommer att ske både inom och vid sidan av dessa

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-05-21

HSN 1202-0242

system. Allt detta arbete kräver ett systematiskt förhållningssätt,
nödvändiga resurser och tid.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Henrik Gaunitz
Avdelningschef

Datum för justering: 2012-06-19

Christer G Wennerholm
Erika Ullberg

§ 98

Yttrande över motion 2012:1 om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar
(TN 1203-0050)

I ärendet förelåg skrivelse 2012-05-24 från förvaltningschefen.

I ärendet yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall (V)

YRKANDEN

- 1) bifall till förvaltningschefens förslag till beslut
- 2) bifall till S-ledamöternas förslag till tilläggsbeslut, bilaga 1.

Ordföranden fann att trafiknämnden bifallit förvaltningschefens förslag till beslut och avslaget S-ledamöternas förslag till tilläggsbeslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt

- att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning, samt
- att förklara paragrafen omedelbart justerad

RESERVATIONER /ICKE-DELTAGANDE I BESLUT

S- ledamöterna reserverade sig mot beslutet att avslå deras förslag till tilläggsbeslut.

V-ledamoten deltog inte i beslutet utan meddelade att hon återkommer i ärendet i landstingsstyrelsen.

Vid protokollet

Sara Catoni

Utdragsbestyrkande
Ingela Svanberg Ohlsson

Trafiknämnden, ärende 13

Yttrande över motion 2012:1 om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Trafiknämnden föreslås besluta

att föreslå fullmäktige att bifalla motionen, samt
att utöver förvaltningschefens förslag till yttrande även anföra följande:

Det är positivt att ett arbete pågår med att följa upp revisorernas kritik. Det finns inga tvivel om att många medarbetare har gjort viktiga arbetsinsatser i en tuff arbetssituation med omorganisationen och vakanser.

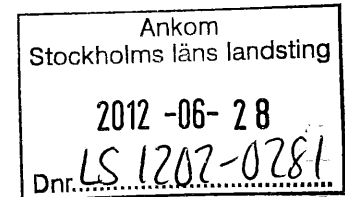
De insatser som görs är dock inte tillräckliga. Den moderatledda majoriteten fortsätter nämligen att driva på kostnadsökningarna utifrån bristfälliga beslutsunderlag som inte analyserar samhällsnytta och resandeunderlag. Det är därför tveksamt om majoriteten i Trafiknämnden tar situationen på det allvar som krävs. Ur det perspektivet ter det sig som än mer angeläget att landstingsstyrelsen utifrån sitt uppsiktsansvar agerar för att förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen.

Trafiknämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2012-05-24Identitet
1203-0050

Handläggare:
Niklas Personne
08-686 3646

Yttrande över motion 2012:1 om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Inledning

Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S), (HK) har lämnat motion 2012:1 om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar till bl.a. Trafiknämnden (TN) för yttrande.

Enligt motionen slösas skattepengarna i landstinget bort på överdimensionerad byråkrati, dyra konsulter, dålig kvalitetskontroll och uselt genomförda upphandlingar. Utvecklingen måste brytas så att skattebetalarna får ut mer och bättre kollektivtrafik för sina skattekonor.

Effektivisera all landstingsverksamhet för att få ut mer kvalitet för skattebetalarnas pengar

Enligt HK måste ett mer målmedvetet arbete startas för att effektivisera landstingsverksamheten i syfte att få ut mer kvalitet för skattebetalarnas pengar. Genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap finns stor potential till förbättrad effektivitet inom bl.a. kollektivtrafiken.

Landstingsrevisorerna har uppmärksammat stora brister i styrning och intern kontroll, som tagit sig uttryck i omfattande ekonomiska avvikelser och bristande kontroll. Den ekonomiska styrningen och interna kontrollen har år försämrats 2011 då flera tidigare rekommendationer inte genomförts och nya iakttagelser har påverkat bedömningen negativt. Sammantaget finns ett anmärkningsvärt stort underskott i AB Storstockholms lokaltrafik (SL) de två senaste åren.

TN:s svar:

Den 1 maj 2011 genomförde SL en stor omorganisation, som hade föregåtts av en omfattande översyn av hela verksamheten, Översyn SL. Målen med översynen är tre centrala utvecklingsområden:

- Tydliggöra styrningen
- Utveckla ledarskapet
- Effektivisera arbetssättet

Under 2011 lämnade 115 medarbetare SL som ett led i översynsprojektet. Under hösten 2011 hade SL 80 vakanser. Idag är antalet vakanser nere i 45 och arbete pågår för att fylla dessa. Den höga vakansgraden har av naturliga skäl påverkat verksamheten negativt. De täta vd-byten som SL haft under de senaste åren har varit en orsak till att kontinuitet och uppföljning vad avser tidigare revisorssynpunkter brustit.

I december 2011 fattade SL:s styrelse beslut om internkontrollplanen för 2012 i syfte att förebygga och hantera identifierade risker i verksamheten.

Rutin för Riskhantering och Internkontrollplan utgör ett av SL:s styrande dokument. Rutinen beskriver den metod som SL utvecklat för att göra verksamhetsövergripande riskanalys. En riskkartläggning enligt metoden för värdering av risker har genomförts. Metoden bygger på den så kallade COSO-modellen som används av Landstingsstyrelsens förvaltning. De risker som av företagsledningen fått högst riskvärde har sammanställts i Internkontrollplanen. Med utgångspunkt från internkontrollplanen hanteras riskerna löpande under året genom vd-uppdrag i verksamhetsplanen och dess månatliga uppföljning i ledningsrapporteringen. Uppföljning och rapportering till styrelse/trafiknämnd görs i samband med årsbokslut.

Från den 1 maj 2011 infördes en ny månatlig ledningsrapportering omfattande statusrapportering av projekt och vd-uppdrag i dimensionerna tid- kvalitet- ekonomi, trafikavtalens ekonomi, verksamhetstal, ekonomiskt utfall-analys, investerings-uppföljning, måltal/nyckeltal. Under 2012 har SL:s vd beslutat om en särskild uppföljning gällande revisorernas rekommendationer. Ansvarig avdelningschef presenterar vad som ska göras för att respektive rekommendation ska genomföras och när det beräknas vara klart. Uppföljning sker månadsvis.

Alla stora projekt går igenom under en heldag med vd. Då deltar projektsponsorer, projektledare, chefen för avdelningen projekt och upphandling samt chefen för verksamhetsstyrning och ekonomi. Projektmodulen i det nya affärssystemet (Agresso) som implementerades i maj 2011 ligger till grund för den finansiella delen av rapporten.

Underskotten de senaste två åren, i ett femårsperspektiv, visar att SL redovisat både positiva och negativa resultat. Beloppen är inte heller anmärkningsvärt stora. I relation till nettoomsättningen är resultateffekten begränsad, -3,7 % år 2010 och -1,3 % år 2011.

	<u>Resultat</u>
År 2007	+320 mkr
År 2008	+282 mkr
År 2009	+414 mkr
År 2010	-420 mkr
År 2011	-156 mkr

Produktiviteten inom kollektivtrafiken sjunker

Enligt HK har ökade kostnader inte gett motsvarande ökning i form av fler betalande resenärer. Det krävs en ordentlig genomgång av den interna kontrollen och styrningen inom trafikverksamheten. Det handlar om att klara miljömålen och därmed ett gott liv även för kommande generationer.

TN:s svar:

Ökade kostnader de senaste åren omfattar bl.a. helårseffekter av beslutade trafikutökningar, indexering av trafikavtal samt kostnader till följd av satsningar för att nå SL:s och SLL:s fastställda mål avseende tillgänglighet och miljö enligt Miljösteg 5. Antal bussar som drivs med förnybart drivmedel utökas successivt i enlighet med SLL:s mål. I enlighet med miljömålet ska minst hälften av bussarna i SL-trafiken drivas med förnybara drivmedel år 2011. Resultatet 2011 är 58 procent. Andelen förnybar busstrafik har ökat kraftigt 2011 jämfört med tidigare år.

Kostnader för Trygghetspaketet i samband med SL:s översyn har också belastat resultatet 2011.

Landstingsrevisorernas granskningsrapport beskriver att det råder osäkerhet i avstämningen av kostnaderna för levererad trafik. Den auktoriserade revisorn konstaterar att det i arbetsbeskrivningar saknas utförliga kontrollmoment för uppföljning av trafikavtal. Kontrollerna är nödvändiga för att SL ska kunna säkra att det som bolaget betalar för stämmer med avtalen och den erhållna tjänsten. Ett arbete med att uppdatera befintliga arbetsbeskrivningar påbörjades under 2011 och slutförs 2012. Ny teknik i kombination med nya avtalsformer kommer också att bidra till en bättre uppföljning.

När det gäller SL:s arbete med att säkra en väl fungerande systematisk uppföljning av avtal och affärsrelationer ger den nya trafikslagsindelade förvaltningsorganisationen med ett tydligt affärsfokus betydligt bättre förutsättningar. Det pågår ett intensivt arbete med frågor avseende både systematik och kompetens. Rutiner och arbetsbeskrivningar avseende uppföljningen av trafikavtalens ekonomi och kvalitet har nu uppdaterats och för närvarande säkerställs att den praktiska tillämpningen av dessa dokument i detalj. I september 2011 genomfördes ett stort samverkansmöte med SL:s trafikoperatörer, vilket har lett till samsyn på förutsättningarna för en väl fungerande professionell dialog på olika nivåer. Fortlöpande strategiska årsmöten mellan SL och ledningarna för alla trafikoperatörer införs.

En effekt vi ser av SL:s ökade affärsfokus är att vi lättare fångar upp affärsmässiga frågor och också sätter större press på SL:s leverantörer att leverera helt avtalsenligt.

Motionens förslag till landstingsfullmäktiges beslut

HK föreslår landstingsfullmäktige besluta

- att uppdra till landstingsstyrelsen att tillsammans med TN förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen inom trafikverksamheten enligt de rekommendationer som lämnats av landstingets revisorer
- att uppdra till landstingsstyrelsen att minska de administrativa kostnaderna i samtliga bolag och förvaltningar samt löpande återrapportera arbetets fortskridande till landstingsfullmäktige

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Anders Lindström
Förvaltningschef

Niklas Personne
CFO/Avdelningschef
Verksamhetsstyrning och Ekonomi

Bilaga

Motion 2012:1 av Helene Hellmark Knutsson m.fl. (S) om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar